

dinei din Galați, dăca printre ei se vor afla și Români, se vor judeca și oștind dănele lorile dărei. Să nu se țeară mai mult jăsticie, kăci toți akșzanii fiind streini, odată oștindii, se fak nevăzdui dinaintea nedensei, pândă-se la adăpost săb paza kamit-lăgișnelor. Ačestea, kare, dăne spiritul țe le a diktat, nă sint făkăte dekăt nentă statări-le Măsslmane mi bararesu, nă aș fost, dekăt kă absz, pănă astăzi, aplikate ne să pămint kre-stin, băkărindăse din vekime de astronomia sa, din noș konsakrată inkă de marile psteri săb-skriitoare traktatăle de Paris.

Pentă ka xotăririle jădekătoreșii să ia-să kă efektă lor nlin mi întreg, trebsie ka mersă iăsticie să nă se stăvileaskă; ka le-țea să fie deopotrivă pentă toți, ka înaintea ei niči o injeringă streină să nă poată avea întăitate, ka înaintea săbiei sale în sfărmăt să nă fie dekăt nevinovădi săș vinovădi.

Înaintea dar ačestor kamit-lăgișni se o-presče responsabilitatea găvernăleșii țe koman-dă ačeea a diplomăleșii Eșronene. Inkă să kă-vint ka să sfărmesk, am avăt drent skop prin-cipal, skriind ačeste rindăvi, să pănem opini-țnea păblikă în gwardă kontra așregășirilor diktate de spiritul de partidă, pentă a satis-făce înjositele resbăntări, țe nă rekăle înaintea niči săbi lăkră, mi ka să nă se lase a se a-băssa de elăkrăbăgișnile păbliciștilor răș in-țenționădi mi răș informađi. L.

CRONICA.

Aștăm kă în Ministeră kăltăleșii s'ăș fă-kăt kăteva skimbări: D. Mixail Basarabeskă pef al sekăiei III. în lokăl D. K. Petreskă, țe a trekăt în ačeeamă kalitate la sekăiea I-ăș în lokăl D. Nik. Nenoviči demisionat. D. Mi-xail Mărgăriteskă a trekăt kasier al kasii țen-trale în lokăl D-lăi Stanăș Păredeskă țe s'a depărtat din fonkăie pentă absăivă întrebă-țindare a fondărilor păblice.

Kă ačeastă okasie ne adăchem aminte kă memorabila Kăimăkămie de trei reintegrănd ne D. Păredeskă în zisăl post țe se inkredin-dăse D. Mixail N. Mixăeskă, zise în dekretăl săș kă să kasier ne lăngă garanăa materială, trebsie să înfădișeze mi o garanăă morală, de kare D. Păredeskă a dat dovezi. Îngelețem țe fel de garanăă kășta On. Kăimăkămie.

Dăminikă la 14 ale korentei s'ăș făkăt aleșerile membrilor konsiliăleșii mășinical de aiči, mi Beizadea Dimităie Gika, Ioan Brătia-nă, V. Pana, G. Gerasim mi Anton Arion făgă alemi kă țele mai mălte votări ka membri, iar D. K. Păieskă mi K. Ioneskă ka săneandă. D'între ței d'întăiș, konform art. 10 par. 161 din regălament, găvernăleșii este în drent a nămi prezidente, ne kare va voi. Ťrăm nămai ar-monie în lăkrăle D-lor, kăci despre leali-tate nă ne îndoim.

D. Adriană s'a nămit ministră ostirei în Moldova. D. Adrian inkă este țnăl din ačei fi ai popolăleșii Romăn, arănkă de așl 1848 în viăda popolăleșii. În timăsl emigrăgișnei sale în Paris, s'a okăpat kă stădiăl artei mi-litare.

Din zi în zi se așde mai mălt să fel de mărmăg sărdă, kontra administrăgișnei dărei prin jădege, săim kă ačeastă mărmăg este în mare parte înșočită de glassăl inăidiei mi-relei kredințe, făkătă de ačea pălbere de oa-menii făgă postări; înșă ačemia nă fak de kăt să akompaneze mărmăra țe imi ea nas-țere în kăvinte reale. Se fak absășii prin

jădege, pătēm zice ačeastă în țenere; dar nă voim a ne păreșia de o kamdată. Ministrăl din sntă este să karakter onest, are măltă voingă a făce binele; mijloăcele nă fi lănsesk. Dar ačeste kăalităđi fivor oare în destăl? Ele nă pot să fie inkănsnate dekăt atănci kănd ne lăngă dănele s'ar săni kărașil konvikăi-șnei, iniăiativa. Astăzi săntem în așnăl snei re-forme țenerele. Ťn Ministră ori kare ar fi, de astăzi, trebsie să aibă în vedere neșțetă misășnea sa. Este să skop kătre kare, kă ori țe mijlok trebsie să-l atingă, kiar kănd ar trebsi, ka să așngă akolo, să fie nevoit a kălka făgă milă în niăioare amăii mi ină-măii de o potrivă. Nă trebsie să tremăre mi să existe înaintea lăkrărilor mi a persoanelor; să menășeze partidule, adășnarea, indiviziă kă sakrifăișil leșilor mi dărei. Sărijinăl țel mai sigă, țel mai onorabil nă este ačela țe se dobăndesče în skimb kă favorări făkăte, niči partidelor, niči klișilor, niči partikălarilor, niči gazetelor, sărijinăl țel mai bșn este ačela al fantelor xărnice. Fantele sănt o epidă nă-țernikă kontra kăria alsnekă fășerile ka-lomăiei.

Steaoa Dăntărei a făkăt o fășmoasă a-păreăgișne despre membrii Centralei din Fok-șană. Nă pătăgăm a o repodăče astăzi; či-tădi pănă atănci No. din șimă al konfratelăi noștră dela Romănă. Tot țe pătēm zice de-okamdată este kă nă ne mai rămăne niči o șperăngă în Fokșană.

M. S. Domăsl a plekat astăzi de dimi-neadă prin jădege. Săntem inkredinădi kă ačeastă kăltorie va servi la stărnirea mă-ltor absășii dăne așară.

Ne vedem siliđi kă destăleș păreșe de răș, kănd ar fi trebsit să nă ne okăpăm de kăt de keștișni serioase despre dăgă, a adăče aminte ministrăleșii, kă sănt o mălgăime de bărbădi kă inimă pentă dăgă, pentă binele pă-blik, kă kapăitate mi aktivitate, kare, nămai pentă kă ar fi poate de opinișni politice mai înaintate, în formă poate, se văd șităđi, în-lăștăgi kănd este vorbă a'i kema să kontri-băiaskă la lăkrarea de kare dăra are trebsin-dă, ne kănd atăđi nevoiamă mi îndărtăniči sănt înbărdăimăđi. Nă ar fi asfel simțimentele naăgișnei Romăne; nă sint ačestea simțimen-tele M. S. Domăslă. Kăt pentă minister ne plăče a krede kă este nămai o șitare, mi kă nă are păferinăđă pentă oamenii trekătăleșii, kă în fine nă va lănsi să-mi adăkă aminte kă ne aștăm în așl 1859, ișnie, săș konsti-tăđie, mi kă să Domn kare izbeste oamenii mi ideile liberale mi țeneroase.

Nă vom vorbi aiči de ačeastă țăntăgă mi țeneroasă mălgăime de inimă aprinșe de amo-răl dărei mi al bihelă păblik, esărimănd nă-mele țățlor țelor țe o konpăș; ačeste năme sănt kănoskăte popolăleșii, dăka nă saloanelor; mi ačest tită, pentă noi, făce mălt. Este timă ka Ministri să se găndeaskă la dănele astăzi, mi a lăa singări iniăiative, kăci mă-ne se va găndi Domăsl.

Ťăchem ačeste năme, pentă ka să nă se sfăskă delikatēda ačestor bărbădi.

Competința Tribunalelor noastre în genere.

Săim kă *politika* astăzi, este keștișnea zilei la noi; kă ačeastă keștișne a așnă a fi, ka să zicem amă, mai țniversală, kă toa-ță lămea s'a abandonat ei, mi se păokăpă de dănsă.

Ei bine! ne lăngă ačeastă mare mi im-portantă keștișne, nă trebsie a skăpa din ve-dere kă mai sănt mi altele, kare de mi d'o im-porțanăđă sekăndară astăzi, trebsie mi este neșesariș a fi mi ačestea diskăstate mi așe-zate odată într'șn mod oare kare.

Într'ačeste keștișni, într' mi *Kompetința Tribun. noastre în țenere.* — Kă ačeastă se înțimăntă astăzi mară anomală, de sănde mi e-rarxia păreșii noastre jădekătoreșii, este kă-zăte: aiči să Tribunalăl țivil se pronășăie a-sășnă snei kontestăgișni komerăiale, aiči să Tribunală komerăial, resolă o keștișne țivilă; aiči să Trib. korekăional săș o Kărtă krimi-nală determină *incidentă* de kompetinăđă ți-vilă, ori komerăială, aiči imi dekăiș kompe-tinăđă asășnă săni alt *incident*, țe nămai ačea stăngă ar fi în drent a țerțeta mi resolă.

Ne pronășem dar a țrata despre Kom-petinăđă Trib. noastre în țenere, determinănd im-parte pentă fie-kare kompetinăđă sa, pă-kăș mi păoadeișil asășnă kontestăgișnilor jă-știăiabile fie-kăria; mi săre ačest sfărmăt, a-vănd a ține o serie de mai măltă artikole re-lative la ačeastă materie, țerem nămisășnea țititorilor noștrii, astăzi kănd toată lămea se okăpă de politikă, a konsakra kăte-va mo-mente mi pentă ačeastă im-porțanță materie.

Făkănd o revistă țenerală asășnă kom-petinăđei diferitelor tribunale la noi, ne am in-format, ne kăt s'a pătăt, kă kompetinăđă tribu-nalelor de komerăiș este țeă mai kălkătă a-stăzi, mălt mai mălt, de kăt ačeea a tribuna-lelor țivile mi kriminale.

Într'adevăr tribunalele komerăiale, ka tri-bunale eșșenăionale kreate de lețe, kompetin-ă lor este mai difăișă mi d'ačeia mai păđin astăzi îngeleasă; din kare ne 'ngelețere re-săltă mălte konfăsișni, atrăđind kă sine ne-ōrăndăleșii însemnate, păderi de timă mi kiar kăltăleșii nefolositoare.

Nă este de țăgășit kă kompetinăđă tri-bunalelor komerăiale este mai difăișă de kăt ačeia a țelor-lalte; dar difăkăltatea đevine mi mai mare, kă kăt jădekătoreșii noștrii nă sănt oamenii șpecială, ka să poată apăreă kă e-saktăđine țe fel de natăgă de kontestăgișni sănt kemađi a deslega mi jădeka, mi kă kăt iăgășni materia ei nă este mai de lok regă-lată în kondika noăștră de komerăiș.

Nă șăim dar, mi nă ne pătēm figăra, țe fel ar mai fi pătăt merțe în viitor kă ačeste diferite kompetinăđă ale tribunalelor noastre, kănd vedem astăzi kă se kălkă șna ne alta; mi toate nă konstităș de kăt o mare konfă-sișne, o anomalie în leșislăgișnea noăștră.

Nă este stăngă jădekătoreaskă, fie kă ori-țe materie de drent înșășăinată a aplikă, țivilă, komerăială, kriminală, etc., kare să mi kănserve intakt kompetinăđă sa asășnă materiei țe'i este jăstăiabilă.

Tribunalele de prin distrikte sănt mi mai depălorabile, ačestea fiind kemațe a țerțeta mi resolă toate kontestăgișnele în țenere de di-ferite materii, aplik kondika țivilă pentă țeă komerăială, ačeastă, pentă țeă kriminală, ori țivilă, etc. etc; mi kă modăl ačesta se gă-șesk nănetăș într'o konfăsișne neresolvabilă, interesele oamenilor paralășate, mi *drentateă*, se îngelețe, neskoasă bine la lămină; într'șn kăvint, nă șăim ține ar năștea zice kă noi avem o maăstrățăregă regălată mi dăpă kăvintă.

Grăție înșă Konvenăișnei de Paris, ka-re mi dănsă simăi trebsinăđă d'o modifăkăđi-șne țenerală a leșislăgișnei noastre, kăci kă ačeastă okasie se va șpețifă mi determina mai bine, kredem, mi ačeastă im-porțanță ma-

